

7

HOOFDSTUK

Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang

Oefenopgaven

Opgave 7.1 Ja. Samen bezitten ze 5% van het geplaatste aandelenkapitaal. Beiden hebben een aanmerkelijk belang.

Opgave 7.2 Nee. Na de echtscheiding zijn zij geen partners meer, zij bezitten beiden dan geen aanmerkelijk belang meer. (Voorheen hebben zij een aanmerkelijk belang gehad. Zij kunnen op grond van art. 4.40 Wet IB het verzoek doen om hun aandelen als een fictief aanmerkelijk belang aan te merken.)

Opgave 7.3 Nee. Jan heeft alleen een aanmerkelijk belang als hij minimaal 5% van de aandelen of koopties op 5% van de aandelen bezit. Aan deze voorwaarde voldoet hij niet.

Opgave 7.4 Ja. Flip bezit 5% van de aandelen. De koopties behoren ook tot het aanmerkelijk belang, deze worden meegeslept op grond van art. 4.9 Wet IB.

Opgave 7.5 Ja. Marco bezit 3% van de aandelen direct en 2% indirect. Bij elkaar is dit dus 5%.

Opgave 7.6

- Ja. Piet bezit 99%, dit is meer dan 5% van de aandelen.
- Ja. Rita bezit slechts 1% van de aandelen. Haar vader, bloedverwant in de rechte lijn, heeft echter een aanmerkelijk belang. Om deze reden wordt haar aandelenbezit meegetrokken op grond van art. 4.10 Wet IB.

Opgave 7.7

- Box 2.
- € 10.000.
- 26,9%.
- Ja, de ingehouden dividendbelasting kan als voorheffing worden verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 Wet IB).

- e. Inkomsten uit aanmerkelijk belang zijn gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, dit heeft tot gevolg dat de inkomsten vrijelijk kunnen worden verdeeld tussen fiscale partners. Men kan de inkomsten dus zowel bij Gerrit als Mien aangeven.
- f. Nee, dit maakt geen verschil voor de toerekening.

Opgave 7.8

Opbrengst aandelen Joepie bv	€ 8.000
Af: financieringskosten	– 10.000
Inkomsten uit aanmerkelijk belang negatief	<u>€ 2.000</u>

Opgave 7.9

- a. *Dividend:*
Karel bezit € 2.000 van in totaal € 40.000. Dat is 5%, zodat er sprake is van een aanmerkelijk belang. Dit valt onder box 2, zie art. 4.6 Wet IB. Dividend is belast op grond van art. 4.12 letter a Wet IB. Karel moet het brutodividend van € 2.000 in box 2 aangeven. De ingehouden dividendbelasting kan hij als voorheffing met zijn aanslag inkomstenbelasting verrekenen (art. 9.2 Wet IB).
- b. *Rente:*
Omdat sprake is van een aanmerkelijk belang, valt de € 5.000 rente in box 1 als belastbaar resultaat uit een werkzaamheid onder de terbeschikkingstellingsregeling, art. 3.92 lid 2 letter a ten 1^e Wet IB. Belast is € 5.000 –/– € 600 (12% TBS-vrijstelling) = € 4.400.
- c. Het antwoord op vraag a verandert niet; op vraag b wel. Karel bezit een aanmerkelijk belang op grond van art. 4.10 Wet IB. Hij bezit weliswaar minder dan 5%, maar hij wordt meegetrokken door zijn bloedverwanten in de rechte lijn die een aanmerkelijk belang in dezelfde bv hebben. Het ontvangen dividend is bij hem in box 2 belast.
De terbeschikkingstellingsregeling is echter niet van toepassing, omdat hiervoor een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekregeling niet meetelt, zie art. 3.92 lid 1 letter a slotzin Wet IB. De ontvangen rente is niet belast, de vordering is belast in box 3.

Opgave 7.10

- a. Gerard bezit geen aanmerkelijk belang in Groenlo bv, omdat hij minder dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal bezit. Zijn aandelenbezit is dus belast in box 3. Op 1 januari moet hij het forfaitaire rendement over € 200.000 in box 3 aangeven als inkomsten uit sparen en beleggen.
- b. Het daadwerkelijk ontvangen dividend is niet belast, want dit betreft box 3-vermogen. De ingehouden dividendbelasting is als voorheffing verrekenbaar met de verschuldigde inkomstenbelasting.
- c. Nu ontstaat een aanmerkelijk belang omdat de 5%-grens wordt overschreden. Als verkrijgingsprijs geldt de waarde op het moment van het ontstaan van het aanmerkelijk belang: $100/60 \times € 480.000 = € 800.000$ (art. 4.23 Wet IB).

- d. Het brutodividend, € 20.000, is regulier box 2-inkomen. De ingehouden dividendbelasting, € 3.000, is als voorheffing verrekenbaar met de aanslag inkomstenbelasting.
- e. Een zeilboot is vrijgesteld box 3-vermogen, art. 5.3 lid 2 letter c Wet IB.
- f. Er wordt een winst uit aanmerkelijk belang gerealiseerd van € 900.000 –/– € 800.000 = € 100.000. Het tarief is 26,9%. Verschuldigd is $26,9\% \times € 100.000 = € 26.900$.
- g. Het spaartegoed van € 900.000 is box 3-vermogen. Op 1 januari 2022 moet hij het forfaitaire rendement over dit bedrag in zijn aangifte opnemen.

Opgave 7.11

- a. Box 1. Frederik bezit een aanmerkelijk belang in Vabri bv. Om deze reden valt de huuropbrengst onder de terbeschikkingstellingsregeling en wordt deze belast als een resultaat uit een werkzaamheid in box 1.
- b. Art. 3.92 Wet IB.

c.

Huur		€ 15.000
Afschrijving (€ 90.000 –/– € 22.000) : 20	€ 3.400	
Schilderwerk	– 10.400	
Hypotheekrente	– 2.800	
		– 16.600
Opbrengst	Negatief	– 1.600
Af: TBS-vrijstelling 12%		– 192
In aangifte	Negatief	€ 1.408

Opgave 7.12

Box 2. € 6.000 inkomen uit aanmerkelijk belang belast tegen 26,9%. De ingehouden dividendbelasting van € 900 is verrekenbaar als voorheffing op de aanslag inkomstenbelasting over het jaar 2021 (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB).

Opgave 7.13

- a. Box 2. Hij bezit een aanmerkelijk belang.

b.

De overdrachtsprijs van de aandelen is	€ 35.000
De verkrijgingsprijs is € 2.400 per stuk, art. 4.21 lid 2 Wet IB	– 24.000
Inkomen uit aanmerkelijk belang	€ 11.000

- c. Het tarief is 26,9%. De verschuldigde belasting is € 2.959, art. 2.12 Wet IB.
- d. Bij de eerste aankoop van de aandelen in 2014 kreeg Sjoerd geen aanmerkelijk belang. De aandelen behoorden op dat moment voor Sjoerd tot zijn box 3-vermogen. Door de aankoop in 2018 komt Sjoerd boven de 5%-grens. Hierdoor verkrijgt hij vanaf dat tijdstip een aanmerkelijk belang. Voor de verkrijgingsprijs van de aandelen geldt dan de waarde in het economisch verkeer op dat moment (art. 4.23 Wet IB). De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt

hierdoor $10 \text{ stuks} \times \text{€ } 3.000 = \text{€ } 30.000$. Het inkomen uit aanmerkelijk belang is $\text{€ } 35.000 - / - \text{€ } 30.000 = \text{€ } 5.000$. Hierover is Sjoerd verschuldigd: $26,9\%$ van $\text{€ } 5.000 = \text{€ } 1.345$.

-
- Opgave 7.14**
- a. In box 2, want Marco bezit meer dan 5% van het geplaatste aandelenkapitaal in Naalmania bv en heeft hierdoor een aanmerkelijk belang.
- b. De verkrijgingsprijs van de aandelen wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs.

De berekening hiervan is als volgt:

25 stuks:	€ 25.000
10 stuks:	- 17.000
5 stuks:	<u>- 20.000</u>
40 stuks:	<u>€ 62.000</u>

De gemiddelde verkrijgingsprijs is $\text{€ } 62.000 : 40 = \text{€ } 1.550$ per stuk. Voor 8 aandelen is dit $\text{€ } 1.550 \times 8 = \text{€ } 12.400$.

- c. Art. 4.21 lid 2 Wet IB.
- d. Marco moet in box 2 het volgende bedrag als vervreemdingswinst opnemen:
Verkoopopbrengst	€ 80.000
Af: kosten in verband met overdracht (art. 4.20 Wet IB)	- 2.500
Overdrachtprijs	€ 77.500
Af: verkrijgingsprijs	- 12.400
Winst uit aanmerkelijk belang	<u>€ 65.100</u>

-
- Opgave 7.15**
- a. Gerda bezit een aanmerkelijk belang in Plastic bv. De verkoopopbrengst van 90% van de aandelen Plastic bv moet worden aangegeven in box 2.
- b. Peter en Gerda zijn partners. De inkomsten in verband met de verkoop van 90% van de aandelen Plastic bv mogen tussen Peter en/of Gerda vrijelijk worden verdeeld.
Toelichting: inkomsten uit aanmerkelijk zijn gemeenschappelijke inkomensbestanddelen die tussen partners vrijelijk mogen worden verdeeld (art. 2.17 lid 5 letter b Wet IB).
- c. Het bedrag dat opgenomen moet worden in de aangifte is $\text{€ } 140.000 - / - \text{€ } 16.200 (90\% \times \text{€ } 18.000) = \text{€ } 123.800$ (art. 4.19 Wet IB).

Opgave 7.16 a.

Nr.	Box	Bedrag in aangifte, in €	Toelichting (niet verplicht)										
1	3	155.000	Belaste bezitting in box 3. Als inkomen moet het forfaitaire rendement over € 155.000 worden aangegeven.										
2	geen	geen	Het werkelijk genoten dividend moet niet worden aangegeven in box 3. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB)										
3	geen	geen	De waarde van de aandelen moet niet worden aangegeven in box 2										
4	1	70.000	€ 70.000 is een zakelijk vastgesteld salaris, dus geen correctie op grond van art. 12a Wet LB. De ingehouden loonbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter a Wet IB)										
5	2	15.000	Frank bezit een aanmerkelijk belang in Frama Electrics bv. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met de aanslag inkomstenbelasting (art. 9.2 lid 1 letter b Wet IB)										
6	1	28.160	Er is sprake van een terbeschikkingstelling aan een vennootschap waarin Frank een aanmerkelijk belang heeft (art. 3.92 Wet IB). De berekening van het bedrag in de aangifte is: <table style="margin-left: 20px; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>– Zakelijke huur</td> <td style="text-align: right;">€ 40.000</td> </tr> <tr> <td>– Af: onderhoudskosten etc.</td> <td style="text-align: right;">– 8.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">€ 32.000</td> </tr> <tr> <td>Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)</td> <td style="text-align: right;">– 3.840</td> </tr> <tr> <td>Bedrag in aangifte</td> <td style="text-align: right;"><u>€ 28.160</u></td> </tr> </table>	– Zakelijke huur	€ 40.000	– Af: onderhoudskosten etc.	– 8.000		€ 32.000	Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	– 3.840	Bedrag in aangifte	<u>€ 28.160</u>
– Zakelijke huur	€ 40.000												
– Af: onderhoudskosten etc.	– 8.000												
	€ 32.000												
Af: TBS-vrijstelling 12% (art. 3.99b Wet IB)	– 3.840												
Bedrag in aangifte	<u>€ 28.160</u>												

- b. Bedrijfsopvolgingsregeling, art. 4.17c Wet IB.
- c. – De bv moet een materiële onderneming drijven.
- Simon mag geen aanmerkelijk belang hebben op grond van de meetregel.
 - Simon moet binnenlands belastingplichtig zijn.
 - Simon moet 36 maanden vóór de overdracht van de aandelen in dienstbetrekking bij de bv zijn.

Opgave 7.17 Ja.

Overdrachtprijs 20 × € 4.500, art. 4.22 lid 1 Wet IB	€ 90.000
Verkoopkosten, art. 4.20 Wet IB	– 500
	€ 89.500
Af: verkrijgingsprijs, art. 4.21 lid 1 Wet IB	– 40.000
Inkomen uit aanmerkelijk belang	€ 49.500
Tarief 26,9%, art. 2.12 Wet IB	
Verschuldigde belasting € 13.315.	

Op grond van art. 4.17c Wet IB kan bij een schenking van aandelen op verzoek de aanmerkelijkbelangheffing achterwege blijven, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- de vennootschap waarop de aandelen betrekking hebben moet een materiële onderneming drijven;
- de verkrijger moeten binnenlands belastingplichtige zijn;
- de verkrijger moet reeds gedurende 36 maanden onmiddellijk voorafgaande aan het tijdstip van de vervreemding in dienstbetrekking zijn van de vennootschap waarop de aandelen betrekking hebben.

Opgave 7.18 De overdrachtprijs is niet onder normale omstandigheden tot stand gekomen. Op grond van art. 4.22 lid 1 Wet IB wordt de overdrachtprijs gesteld op de waarde in het economisch verkeer.

De berekening voor de aanmerkelijkbelangheffing is:

Overdrachtprijs 20 × € 5.000 (art. 4.22 lid 1 Wet IB) =	€ 100.000
Af: verkoopkosten (art. 4.20 Wet IB)	– 800
	€ 99.200
Af: verkrijgingsprijs (art. 4.21 lid 1 Wet IB) 20 × € 2.400 =	– 48.000
Winst uit aanmerkelijk belang	€ 51.200

Opgave 7.19 a.

Overdrachtprijs (art. 4.22 lid 1 Wet IB)	€ 18.000
Af: verkrijgingsprijs (art. 4.23 Wet IB)	– 12.000
Winst uit aanmerkelijk belang	€ 6.000

Toelichting op de verkrijgingsprijs: in 2014 koopt Patrick 3 aandelen, op dat moment bezit hij geen aanmerkelijk belang. Op het moment dat hij in 2015 aandelen bijkoopt, krijgt hij wel een aanmerkelijk belang. Op dat moment is art. 4.23 Wet IB van toepassing. Hierin is bepaald dat ook de eerdere aandelen die hij bezat, mogen worden gesteld op de waarde in het economisch verkeer die deze hebben op het moment dat hij een aanmerkelijk belang krijgt.

- b. Ook de resterende 4 aandelen worden geacht te zijn vervreemd, art. 4.16 lid 1 letter g Wet IB. De heffing is: $4 \times 26,9\% \times (\text{€ } 9.000 - / - \text{€ } 6.000) = \text{€ } 3.228$.
- c. Op verzoek is doorschuiving van heffing mogelijk, zie art. 4.40 Wet IB. De aandelen vormen na de doorschuiving een fictief aanmerkelijk belang.

Opgave 7.20 Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB merkt de emigratie aan als een fictieve vervreemding. Bij emigratie wordt een conserverende aanslag opgelegd. Voor deze aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Als dividend uit de vennootschap wordt uitgekeerd, wordt het uitstel ingetrokken voor 26,9% van het uitgekeerde dividend. Het uitstel wordt geheel ingetrokken op het moment dat de aandelen worden vervreemd (art. 25 lid 8 en 26 lid 4 Inv.wet).

Opgave 7.21

a. Art. 4.16 lid 1 letter h Wet IB.

b. Overdrachtprijs € 450.000 – / – verkrijgingsprijs € 100.000 = € 350.000. Er wordt een conserverende aanslag opgelegd van € 94.150 (26,9% van € 350.000) (art. 2.8 lid 2 Wet IB).

c. Nee. Voor de conserverende aanslag wordt uitstel van betaling verleend. Bij een dividenduitkering wordt het uitstel gedeeltelijk ingetrokken (voor 26,9% van het uitgekeerde dividend), bij vervreemding van de aandelen wordt het uitstel geheel ingetrokken.

Opgave 7.22

a. Op grond van art. 4.16 letter e Wet IB wordt het overlijden van Henk voor de aanmerkelijkbelangregeling aangemerkt als een fictieve vervreemding. Er moet worden afgetrokken over het verschil tussen de waarde in het economisch verkeer op het moment van overlijden en de verkrijgingsprijs. Op grond van art. 4.17a Wet IB kan op verzoek de aanmerkelijkbelangwinst worden doorgeschoven naar de erfgenamen. Dit verzoek kan worden gedaan als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de verkrijger(s) moeten binnenlands belastingplichtig zijn. Aan deze voorwaarde is voldaan, omdat alle drie de kinderen in Nederland wonen.
- doorschuiven is alleen mogelijk van het deel dat ziet op het vermogen in de vennootschap waarmee een materiële onderneming wordt gedreven. Het deel dat ziet op beleggingsvermogen kan dus niet worden doorgeschoven.

Alle drie de kinderen wonen in Nederland. Als in de bv een materiële onderneming wordt gedreven en zich geen beleggingsvermogen in de vennootschap bevindt, kan op verzoek de afrekening bij Henk achterwege blijven. Art. 4.39a lid 1 Wet IB schrijft vervolgens voor dat de verkrijgingsprijs van Henk doorschuift naar de verkrijgers.

b. Ook een toescheiding binnen 2 jaar na het overlijden is – op verzoek – geen vervreemding (art. 4.17b Wet IB). Dus de toescheiding heeft – mits men dit verzoekt – fiscaal geen gevolgen.

- c. De verkrijgingsprijs van de aandelen schuift, bij een verzoek om doorschuiving, door naar Jaap. Jaap heeft na de toescheiding alle aandelen in Henne-man bv. De verkrijgingsprijs van Jaap is de oorspronkelijke verkrijgingsprijs van zijn vader Henk.

Multiple choice-vragen

Vraag 7.1 De antwoorden c en d zijn juist. Het aandelenbezit van partners moet bij elkaar opgeteld worden voor de beoordeling of al niet een aanmerkelijk belang aanwezig is.

Vraag 7.2 Antwoord d is juist. De vader van Victoria bezit een aanmerkelijk belang; de bloed en aanverwanten in de rechte lijn van de vader van Victoria bezitten een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekeregeling. De zus van Flip is geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de vader van Victoria.

Vraag 7.3 Antwoord d is juist. Marijn moet het ontvangen dividend opnemen in box 2, de betaalde financieringsrente in verband met de aankoop van de aandelen is aftrekbaar. De ingehouden dividendbelasting wordt als voorheffing verrekend met zijn aanslag inkomstenbelasting.

Vraag 7.4 Antwoord a is juist. De verkrijgingsprijs wordt gesteld op de gemiddelde verkrijgingsprijs $8/28 \times \text{€ } 52.000 = \text{€ } 14.858$.

Vraag 7.5 Antwoord a is juist. Bij een emigratie vindt heffing plaats over de aanmerkelijkbelangclaim middels een conserverende aanslag. Bij emigratie is geen doorschuiving mogelijk. In de andere situaties is wel een doorschuiving mogelijk als aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Vraag 7.6 Antwoord b is juist. Bij een verkoop van aanmerkelijkbelangaandelen is het fiscale genietingsmoment het tijdstip waarop de overeenkomst in verband met de verkoop is gesloten.